

Informační systém ORG – nová kompetence Úřadu pro ochranu osobních údajů

Přijetím zákona č.111/2009Sb., o základních registrech dne 26. 3. 2009 byla Úřadu pro ochranu osobních údajů svěřena nová kompetence: V připravovaném systému Základních registrů vytvářet a přidělovat následující neveřejné identifikátory:

- **Zdrojové identifikátory fyzických osob (dále jen ZIFO)**
- **Agendové identifikátory fyzických osob (dále jen AIFO)**

Zároveň má vést jejich seznam. Dále pak na základě zákonného požadavku agendových informačních systémů bude převádět AIFO jedné agendy na AIFO agendy jiné. Pro informační systém, který by měl tyto požadavky zajistit, se během přípravy zákona vžilo označení ORG a to mu také nakonec zůstalo.

Záměrem tohoto základního zákona e-Governmentu bylo upravit informační systémy státní a veřejné správy tak, aby občan nebyl stále nucen obíhat úřady s náručí dokumentů a jejich pomocí dokazovat pravdivost údajů. Proto zákon zavádí následující úpravy:

- definuje několik Základních registrů; jejich údaje budou **referenční**, a tudíž platné pro všechny agendy státní i veřejné správy. Stačí tedy, že občan prokáže na kterémkoliv úřadu svou totožnost (v budoucnu např. elektronický občanský průkaz) a úředník si všechny další informace, které potřebuje pro výkon své agendy a **na které má ze zákona právo**, dokáže zjistit sám. Pokud se ukáže, že referenční údaj se neshoduje s údajem občana, nastartuje úředník mechanismus, který zajistí opravu neplatného referenčního údaje.
- zavádí pro občana **vícenásobnou digitální identitu** – tzn., že v různých agendách je občan veden pod odlišným identifikátorem (AIFO); důvodem je, že takto nebude možné mimo zákonný rámec spojovat údaje o občanovi vedené v různých agendách. Vytváření a transformace AIFO je právě úkolem informačního systému ORG (tento systém je také označován jako „převodník identifikátorů“).
- zavádí informační systém ORG jakožto jediné místo, které umí převést AIFO jedné agendy na AIFO agendy jiné .
- generování AIFO ze ZIFO. ZIFO je Informačním systémem ORG vytvořen, jakmile je občan zapsán v informačních systémech evidence obyvatel nebo cizinců. **Všechny AIFO občana jsou vytvářeny z jeho ZIFO a z AIFO nelze zpětně ZIFO odvodit.** Všechny ZIFO a AIFO jsou uloženy v Informačním systému ORG, **ale nejsou v něm uložena jména ani jiné identifikační údaje občanů, kterým příslušné identifikátory patří. Tento systém tedy neuchovává žádné osobní údaje.**

Z výše uvedeného je patrné, že **zákon se vůbec nedotýká rodných čísel a ani nezakazuje jejich používání.** Zákon pouze ruší současnou praxi užívání rodného čísla jako univerzálního identifikátoru státní a veřejné správy a zakazuje užívání jakéhokoliv univerzálního identifikátoru pro získávání údajů z agend jiných. **Je nutno zdůraznit, že ZIFO i AIFO jsou identifikátory neveřejné, takže občan se je „nemusí učit“, nezná je a hodnotami těchto identifikátorů se vlastně vůbec nemusí a nebude zabývat.**

Příprava realizace Informačního systému ORG

Aby mohl Úřad pro ochranu osobních údajů svou novou kompetenci plnit, začal po publikování zákona s přípravou požadovaného systému. V souladu s projekty ostatních Registrů připravil požadovanou dokumentaci a dne 18. 9. 2009 podal v rámci výzvy 03 Integrovaného operačního programu žádost o spolufinancování projektu „Informační systém ORG v systému základních registrů“ z prostředků Evropské unie. Po úpravě žádosti obdržel Úřad pro ochranu osobních údajů 30. 11. 2009 schválení tohoto projektu včetně příslušných podmínek - tzv. právní akt.

Zadávací řízení na veřejnou zakázku „Dodávka informačního systému ORG“ bylo zahájeno 2. 3. 2010.

Do výběrového řízení se přihlásilo celkem 6 uchazečů – v abecedním pořadí to byly firmy ANECT a.s., HEWLETT-PACKARD s.r.o., ICZ a.s., Siemens IT Solutions and Services, s.r.o., TESCO SW a.s. a T-Systems Czech Republic a.s. Nabízené ceny navrhovaných systémů včetně čtyřletého servisu se pohybovaly v rozsahu od 119 518 284,- Kč až do 299 113 869,- Kč; ceny systémů samotných pak v rozsahu od 88 560 540,- Kč do 202 043 358,- Kč.

Hodnotící komise vyloučila jednoho uchazeče pro nesplnění podmínek a 25. 6. 2010 doporučila vybrat jako nejvýhodnější nabídku firmy TESCO SW a.s. Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů dne 2. 7. 2010 rozhodl o vítězi soutěže v souladu s tímto doporučením. Cena vybraného systému je 131 820 000,- Kč; 85% požadované částky bude hrazeno z fondů Evropské unie. Samotný servis systému již z prostředků EU spolufinancován není.

Námítky tří uchazečů proti rozhodnutí byly předsedou Úřadu pro ochranu osobních údajů zamítnuty 30. 7. 2010. Dne 11. 8. 2010 podal jeden z uchazečů námítky proti rozhodnutí k ÚOHS, který však 10. 1. 2011 správní řízení zastavil a potvrdil původní výběr uchazeče.

Dne 9. 2. 2011 byla proto s firmou TESCO SW a.s. uzavřena smlouva o dodávce Informačního systému ORG.

Podle současné legislativy by měl tento systém spolu se Základními registry vstoupit do ostrého provozu 1. 7. 2012.